

TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 9304

Tarih : 27.11.2024

19925

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **İçişleri Bakanı Ali Yerlikaya** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzük 'ün 96'ıncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Kezban KONUKÇU

İstanbul Milletvekili

Türkiye'de kadınlar ve LGBTİ+lar yaşamakta olan ekonomik krizin her geçen gün zorladığı olumsuzluklarla birlikte mevcut iktidarın kadına, LGBTİ+lara yönelik nefret dili, kadını değersizleştirmeye çalışan cinsiyetçi politikaları ve bakış açısının bir sonucu olarak artan şiddet ve kadın cinayetleri ile 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele ve Dayanışma Günü'nü karşılamıştır.

25 Kasım Kadına Yönelik Şiddetle Uluslararası Mücadele Günü'nde Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın "Kim ne derse desin, Türkiye, bizim hükümetlerimiz döneminde, kadına şiddet başta olmak üzere şiddetin her çeşidiyle mücadelede tarihi nitelikte kazanımlar elde etmiş, ülkemiz çok ileri bir noktaya gelmiştir şeklinde açıklama yaptığı Türkiye'de hem kadın cinayetlerinde hem de şüpheli kadın ölümlerinde 2021'den bugüne yaklaşık yüzde 25 artış yaşanmış, son 7 yılda 1.441'i şüpheli olmak üzere ve 2010'dan bu yana gerçekleştirilen kadın cinayetleri ile birlikte toplamda 5.696 kadın hayatını kaybederken sadece bu yılın 10 ayında 357 kadın katledilmiş, 207 kadının ölümü ise şüpheli olarak basına yansımıştır. Hal böyle iken, Diyarbakır Valiliği tarafından 25 Kasım Kadınlara yönelik Şiddetle Mücadele Günü'nde kadın, yaşam, özgürlük" anlamına gelen ve tüm dünyada kadın mücadelesi ve dayanışmasının sloganı olan "Jin, Jiyan, Azadî" sloganını yasaklamaya çalışmıştır. İstanbul Valiliği ise keyfi

bir kararla kadına karşı işlenen suçların üzerine etkili şekilde gidilmemesi, LGBT+'ların keriminize edilmesi, nefret söylemi, erkek şiddeti, cinsel taciz ve cinsel saldırı dosyalarında etkin bir soruşturma yürütülmemesi, cezasızlık politikaları ile erkek failler yargı eliyle cesaretlendirilmesine karşı Kadına Yönelik Şiddete Karşı Mücadele günü kapsamında Taksim Tünel'de düzenlenmesi planlanan yürüyüş ve etkinlikler öncesi, Beyoğlu ilçesinde düzenlenmesi planlanan yürüyüş ve etkinliklerin iki gün süreyle yasaklandığını ve alınan karar doğrultusunda ulaşım kısıtlama getirildiğini açıklamıştır. Beyoğlu yakınındaki metro istasyonları Valilik kararıyla işletmeye kapatılmıştır. 25 Kasım sabahı itibarı ile Taksim Meydanı ve İstiklal Caddesi başta olmak üzere Beyoğlu sınırları içerisinde bulunan birçok cadde ve sokak bariyerlerin yanı sıra çevik kuvvet ve TOMA araçları ile ablukaya alınmış, polis ablukasına ve yasağa rağmen 'Yaşamak istiyoruz' diyen ve Karaköy'den vapur iskelesine gelmek isteyen kadınlara kolluk güçlerince sert müdahalede bulunulmuş, Galata Kulesi önünde ve İstiklal Caddesi'nde kadınlara darp edilerek göz altı işlemi yapılırken toplamda 169 kişi göz altına alınmış, ablukaya alınarak geçişlerine izin verilmeyen ve kelepçeli halde göz altı aracında bekletilen kadınların serbest bırakılmasını isteyenlere ve basın mensuplarına da müdahale edilmiştir.

Şiddetin önüne geçmek, kadınların, LGBT+'ların yaşam hakkını güvence altına almak devletin sorumluluğundadır. Bu ülkedeki her kadının talebi toplumsal cinsiyet eşitliğinin kavuşmak, güvenli yaşamak, insana yakışır şekilde hayatını sürdürebilmektir.

Bu bağlamda;

- 1- Artan şiddet ve kadın cinayetleri için yapılan ve anayasal hak olan toplantı ve yürüyüş hakkına İstanbul valisi ve polisi hangi hakla engel olmaktadır?
- 2- Kolluğun karıştığı suçlar ve yetkilerini kötüye kullanmasına karşı neden etkin bir soruşturma ve ceza politikası izlenmemektedir?
- 3- Erkek egemenliğini, önlenmeyen kadına yönelen erkek şiddetini, tacizi, tecavüzü ve kadın cinayetlerini protesto eden, demokratik gösteri hakkını barışçıl yollardan kullanan kadınlara ve görevini yapmakta olan basın mensuplarına müdahale emrini kim vermiştir?
- 4- Kadınların darp edilerek göz altına alınmaları ve kelepçe ile göz altı araçlarında bekletilmesine ilişkin olarak İstanbul Valisi ve İstanbul Emniyetine yönelik açılan herhangi bir soruşturma bulunmakta mıdır?

5- Valiliğin söz konusu yaşağı Anayasa, İHAS ve uluslararası sözleşmelerle güvence altına alınan Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri, Toplu İfade Özgürlüğü Hakları ile Ayrımcılık Yasağını ve temel hakları ihlal etmektedir. İHAM, DİSK & KESK - Türkiye, 27.11.2012 T. 38676/08 kararı ile 'Toplantı ve Gösteri Yürüyüşünün Yapılacağı Yeri Seçme Özgürlüğü 'nü de kapsadığına hükmetmiştir. Anayasa Mahkemesi de 12.10.2023 T. 2016/14517 S. kararı ile 'Mekan Seçme Serbestisinin Kategorik Olarak Yasaklanması Anayasal Hakların ihlali olduğuna hükmetmiştir. Anayasa ve İnsan Hakları Avrupa Mahkemesi (İHAM) kararlarına aykırı davranarak kadınların anayasal ve uluslararası hakkını ihlal eden İstanbul Valiliği'nin yasaklama kararına yönelik başlatılan herhangi bir soruşturmanız bulunmakta mıdır?